

OPRACOWANIE PYTANIA

Motyw tańca. Omów zagadnienie na podstawie *Wesela* Stanisława Wyspiańskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

LEKTURA BAZOWA

Stanisław Wyspiański, *Wesele*

EPOKA

Młoda Polska

ŹRÓDŁO

ustna.odrabiamy.pl

ZESKANUJ TELEFONEM ALBO KLIKNIJ

Kursy maturalne

Pakiet 10 kursów do matury 2027 od Odrabiamy.pl.

Przećwicz to pytanie

Darmowy symulator matury ustnej. Ocena wg kryteriów CKE.

Posłuchaj

Darmowy kurs z opracowaniem pytań jawnych 2027.

1 O co tak naprawdę pyta komisja

Taniec w *Weselu* to nie ozdobnik obyczajowy, lecz klucz do wymowy całego dramatu. Wyspiański wykorzystuje sytuację weselnej zabawy, by postawić diagnozę narodowi: finałowy chocholi taniec jest symbolem uśpienia, marazmu i niezdolności Polaków do czynu. Taniec Chochola jest puentą niedoszęłego zrywu, więc trzeba pokazać, czego jest konsekwencją.

SŁOWA KLUCZE POLECENIA

motyw

Element powracający w utworze i obrastający znaczeniem. Taniec pojawia się w *Weselu* wielokrotnie, a komisja chce zobaczyć, jak zmienia się jego sens od aktu I do finału.

taniec

Dostownie weselna zabawa i obyczaj; symbolicznie obraz stanu wspólnoty – jej energii, zgody lub, jak w finale, uśpienia i bezwładu.

chocholi taniec

Finałowa scena, w której weselnicy krążą w kręgu do muzyki Chochola po zgubieniu złotego rogu. Komisja oczekuje, że powiążesz ją z tym, co ją poprzedza, a nie opiszesz osobno.

KOMISJA CHCE USŁYSZEĆ

- ✓ Tezę o symbolicznej funkcji tańca w *Weselu*: od zabawy do diagnozy narodowej niemocy.
- ✓ Trzy ogniwa z dramatu ułożone w ciąg: wesele jako pozorne zbratanie stanów przy muzyce, zaprzeczona szansa ze złotym rogiem, finałowy chocholi taniec z jego symboliką.
- ✓ Kontekst z innym znaczącym tańcem (na przykład polonez z *Pana Tadeusza*) oraz wniosek o tym, co taniec może mówić o wspólnocie.

2 Co wziąć z lektury i jaki kontekst wybrać

Z LEKTURY BAZOWEJ

- Wesele jako zabawa (akt I): akcja toczy się w izbie obok tanecznej, zza drzwi słychać muzykę, drużbowie tańczą z Zosią i Haneczką, Pan Młody upaja się wiejską zabawą. Taniec jako obyczaj i pozorne zbratanie inteligencji z chłopami – ludzie tańczą razem, ale rozmawiają obok siebie.
- Zaproszenie Chochota: Rachela podsuwa pomysł zaproszenia na wesele słomianego Chochota spod okna, Poeta i Pan Młody podchwytyją żart. Ten gest sprowadza na wesele zjawy i w konsekwencji ostatniego muzykanta – taniec finału ma swój początek w poetyckiej zabawie.
- Misja Wernyhory i złoty róg (akt II): Gospodarz otrzymuje złoty róg, którego dźwięk ma poderwać naród, i przekazuje go Jaśkowi; o świcie chłopci z kosami czekają na sygnał. Wątek zrywu jest warunkiem zrozumienia tańca – to szansa, która ma zostać zmarnowana.
- Zgubienie rogu (akt III): Jasiek gubi róg, schylając się po czapkę z pawich piór, wraca do chaty i zastaje wszystkich zastygłych w bezruchu; nie potrafi ich obudzić. Symbol przywiązania do prywatnego drobiazgu ponad sprawę wspólną.
- Chocholi taniec (finał): Chochot gra na patykach jak na skrzypcach, a weselnicy – chłopci i inteligenci razem – krążą powolnym, sennym krokiem w kręgu; Jasiek słyszy słowa „miałeś, chamie, złoty róg”. Symbol uśpienia narodu, marazmu i błędnego koła polskich niemożności.
- Chochot jako muzykant (opcjonalnie): słomiana pałuba chroni zimą krzak róży, więc pod martwą powłoką kryje się życie. Finał można czytać dwuznacznie: taniec to letarg, ale słoma zapowiada, że róża może jeszcze zakwitnąć – wiosną.

KONTEKSTY DO WYBORU

LITERACKI

POLECANY

***Pan Tadeusz*, Adam Mickiewicz**

W ostatniej księdze Podkomorzy prowadzi poloneza, do którego staje szlachta razem z ludem, a wcześniej Jankiel gra koncert o dziejach Polski – taniec jest znakiem ładu, wspólnoty i nadziei na wolność (rok 1812). Wyrazisty kontrast z chocholim kręgiem: tam ruch i porządek prowadzą ku przyszłości, tu bezwładne wirowanie zamyka naród w letargu.

LITERACKI

***Tango*, Sławomir Mrożek**

Dramat kończy tango Edka z wujem Eugeniuszem nad ciałem Artura – prostak, który przejął władzę, prowadzi inteligenta w tańcu. Jak u Wyspiańskiego finałowy taniec jest wyrokiem: Mrożek pokazuje triumf chamstwa nad ideą, Wyspiański niemoc wspólnoty.

KULTUROWY

Średniowieczny motyw tańca śmierci (danse macabre)

W późnośredniowiecznej sztuce Śmierć prowadzi w tańcu ludzi wszystkich stanów, od papieża po chłopca, zrównując ich w bezsilności. Chocholi taniec dziedziczy ten obraz: krąg, w którym stan i pochodzenie nie mają znaczenia, a tancerze nie panują nad własnym ruchem.

3 Mapa wypowiedzi

- 1 Teza: w *Weselu* taniec pełni funkcję symboliczną – z obrazu zabawy staje się diagnozą narodowej niemocy.
- 2 Wesele jako pozorne zbratanie inteligencji i chłopów – wspólny taniec maskuje przepaść między stanami.
- 3 Zaprzepaszczona szansa na czyn (zgubiony złoty róg) jako przyczyna finałowej katastrofy.
- 4 Chocholi taniec: somnambuliczny krąg weselników jako symbol uśpienia i błędnego koła polskich niemożności.
- 5 Kontekst: polonez z *Pana Tadeusza* – taniec wspólnoty i ładu jako kontrast; wniosek: taniec w literaturze może wyrażać zarówno jedność, jak i paraliż zbiorowości.